

Advokātu apmācības sistēmas ES

Skotija

Informāciju iesniedza: Skotijas Juristu biedrība (*The Law Society of Scotland*)

2014. gada aprīlis

VALSTS ADVOKĀTU APMĀCĪBAS SISTĒMAS RAKSTUROJUMS — Skotija

1. Piekļuve profesijai

Augstākā/universitātes izglītība	JĀ
Akadēmiskais grāds tiesību zinātnē ir obligāts	JĀ
Veicamās darbības, lai kļūtu par pilntiesīgu advokātu	<ul style="list-style-type: none">• Kandidāta novērtēšana Juristu biedrībā. Pēc PEAT 1 diploma iegūšanas visiem pretendentiem Skotijas Juristu biedrībai ir jāpierāda, ka viņi ir atbilstoši un piemēroti kandidāti, lai kļūtu par juriskonsultiem (<i>solicitors</i>) un saņemtu lestāšanās sertifikātu, kas ļauj viņiem sākt praksi (PEAT 2).• Pēcdiploma kurss tiek saukts par PEAT 1, un praktiskās apmācības juriskonsultu birojā kopā ar obligātajiem kursiem (Praktikantu profesionālās pilnveides tālākizglītību (TCPD — Trainee Continuing Professional Development)) veido PEAT 2.• ievadapmācības posma iziešana,• reģistrācija Skotijas Juristu biedrībā.
Vai pastāv alternatīvi profesijas iegūšanas veidi?	JĀ. Tā vietā, lai studējot iegūtu grādu tiesību

		<p>zinātnē, ir iespējams nokārtot Skotijas Juristu biedrības profesionālos eksāmenus, apvienojot tos ar triju gadu “pre-PEAT 1” praksi pie praktizējoša Skotijas juriskonsulta.</p> <p>Pēc šā posma pabeigšanas visiem topošajiem juriskonsultiem ir jāsaņem pirmās pakāpes (PEAT 1) diploms par profesionālo juridisko praksi (PEAT — Profesionālā izglītība un apmācība).</p>
<i>2. Ievadapmācība</i>		
Vai ir paredzēts ievadapmācības periods?	JĀ	<p>Juridiskais pamats: 1980. gada Likums par juriskonsultiem (Skotija)</p> <p>Šis likums pilnvaro Skotijas Juristu biedrību izstrādāt noteikumus gan praktiskajām apmācībām, gan kursiem.</p>
Vai ievadapmācības periods ir obligāts?	JĀ daļēji	<p>Cikla ilgums: divu gadu pilna laika apmācības vai divu gadu pilna laika apmācībām līdzvērtīgas mācības — bet ne visām kandidātu kategorijām.</p>
Struktūras, kas ir atbildīgas par ievadapmācību organizēšanu		<ul style="list-style-type: none"> • Privātprakses biroji, • ar privātpraksi nesaistītas prakses organizācijas (piem., valsts un vietējās pašpārvaldes iestādes un privāto uzņēmumu juridiskās nodaļas), • citi Skotijas Juristu biedrības pilnvaroti pakalpojuma sniedzēji, kas nodrošina TCPD (Praktikantu profesionālās pilnveides tālākizglītību). TCPD: mācības 40 stundu apmērā ir jāapgūst pie Skotijas Juristu padomes licencēta apmācību sniedzēja + ne mazāk kā 4 stundām no 40 ir jābūt obligātam Ētikas kursam (šis nosacījums attiecas uz ievadapmācību, jo šie kursi ir apgūstami tiešsaistē un ir jānokārto jebkurā brīdī stažēšanās laikā (gūstot praktisku pieredzi pie juriskonsulta)), • komerciālie mācību pakalpojumu sniedzēji un universitātes (prakses laikā tiek ņemti vērā tikai licencēti apmācības pakalpojumu sniedzēji un atzīti

	diploma kursi).	
Ievadapmācību veidi	<ul style="list-style-type: none"> • Stažēšanās juristu privātprakses uzraudzībā, • apmācība ar tiesībām nesaistītās profesionālajās prasmēs, • apmācība juridiskajās profesionālajās prasmēs. <p>Visi šie trīs elementi ir ievadapmācības daļa.</p>	
Iestājekšāmens/pārbaudījums pirms ievadapmācības perioda	JĀ	Diploma pārbaude
Noteikta mācību programma ievadapmācības periodā	NĒ	
Iezīmes attiecībā uz ES tiesībām un valodu apmācību	Prasību par valodu apmācību nav.	ES tiesību apguve ir obligāta pamatstudijās akadēmiskā grāda iegūšanai, bet kvalifikācijas diploma iegūšanas posmā tas netiek mācīts kā atsevišķs priekšmets, jo vairāk ietverti ir praktiski kursi, kas attiecas, piemēram, uz pārstāvību tiesā, zemes darījumiem utt. ES tiesību elementi tiek aplūkoti, piemēram, ģimenes tiesībās, komerc tiesībās utt.
Vai ievadapmācības periods ir iedalīts vairākos posmos	NĒ	
Novērtējums/eksāmens pēc ievadapmācības perioda beigām	JĀ	Uzraugošajam juriskonsultam ar mācekli ir jāaizpilda ceturkšņa darbības pārskati. Tie tiek iesniegti izskatīšanai Skotijas Juristu biedrībā. Prakses beigās uzraugošajam juriskonsultam ir jāapliecina, ka māceklis ir sasniedzis visus stažēšanās laikam izvirzītos mērķus saskaņā ar Skotijas Juristu biedrības prasībām.

Tālākizglītības un apmācības specializācijā nošķiršana	NĒ	Skotijas sistēmā nepastāv apmācības specializācijā.
Prasības saistībā ar tālākizglītību	JĀ	Obligātās apmācības prasības, kā noteikts Juristu biedrības iekšējos noteikumos. Juridiskais pamats: 1993. gada Noteikumi par juriskonsultiem (Skotija) (Profesionālās pilnveides tālākizglītība) un Profesionālās pilnveides tālākizglītības prasības un rokasgrāmata Skotijas juriskonsultiem.
Prasības saistībā ar apmācību specializācijā	NĒ	Specializācija nav minēta ne valsts normatīvajos aktos, ne iekšējos noteikumos.
Prasības saistībā ar valodu apguvi	Nav prasību	
Prasības par ES tiesībām veļtīta satura iekļaušanu tālākizglītības/speciāli zācijas programmā?	Nav prasību	
<i>4. Akreditācijas sistēmas un apmācības pakalpojumu sniedzēji</i>		
Akreditācijas iespēja	Apmācību sistēma Skotijā neparedz šādu iespēju. Licencēt nepieciešams tikai obligātās apmācības pakalpojumu sniedzējus, kas nodrošina apmācības kursus ievadapmācības praktiskajā posmā (tā sauktajā TCPD (Praktikantu profesionālās pilnveides tālākizglītībā)). Juriskonsultu profesionālās pilnveides tālākizglītības pakalpojumu sniedzēji nav jālicencē.	

<p>To apmācības pakalpojumu sniedzēju skaits, kas piedāvā tālākizglītības pasākumus</p>	<p>Nav attiecināms.</p> <p>Akreditācija nepastāv.</p> <p>Katrs juriskonsults pats ir atbildīgs par iesaistīšanos tādās profesionālās pilnveides tālākizglītības aktivitātēs, kas atbilst viņa praksei.</p>	
<p>Apmācības pakalpojumu sniedzēji, kas izstrādā akreditētus tālākizglītības pasākumus</p>	<p>Nav attiecināms.</p> <p>Akreditācija nepastāv.</p> <p>Katrs juriskonsults pats ir atbildīgs par iesaistīšanos tādās profesionālās pilnveides tālākizglītības aktivitātēs, kas atbilst viņa praksei.</p>	
<p>Pasākumi un metodes</p>		
<p>Iespējamie apmācības pasākumu veidi saskaņā ar tālākizglītības vai specializācijas prasībām</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mācību nodarbību apmeklēšana klātienē, • e-mācību moduļu apgūšana, • mācību konferenču apmeklēšana, • dalība mācību aktivitātēs kā praktisku mācību vadītājam vai pasniedzējam, • raksti/publikācijas, • tā kā juriskonsults pats ir atbildīgs par iesaistīšanos apmācībā, kas atbilst viņa/viņas praksei, var tikt pieprasīta dalība arī kādā citā aktivitātē. 	<p>Dalība apmācības pasākumos citā dalībvalstī:</p> <p>Jā, tālākizglītības apmācības pienākums var tikt izpildīts arī, piedaloties apmācības pasākumos citā dalībvalstī.</p>
<p><i>5. Apmācības pasākumu uzraudzība</i></p>		
<p>Organizācijas, kas ir iesaistītas tālākizglītības pasākumu uzraudzībā</p>	<p>NĒ</p>	<p>Juristu biedrība nav iesaistīta tālmācības pasākumu uzraudzībā.</p>

Uzraudzības process	Nav attiecināms. Apmācības pasākumu uzraudzība nepastāv.
----------------------------	--

Avots: pilotprojekts — Eiropas Tiesiskā apmācība: "2. daļa. Pētījums par stāvokli advokātu apmācības jomā saistībā ar ES tiesībām" (*Study on the state of play of lawyers training in EU law*), ko veica Eiropas Advokatūru un juristu biedrību padome (CCBE) un Eiropas Publiskās pārvaldes institūts (EIPA).